

Συντάσσεται ὑπὸ Δ. Παναγιῶ
καὶ ἐκδίδεται ἐκ τῆς αὐτοῦ καὶ
διὰ τῆς ἰδίας ἐπιτηδεύεται πᾶσα
βιβλιοφιλία αὐτῆν ἀφορῶσα.
Τιμὴ καταχωρήσεως ἀγγε-
λίου ληπτ. 15 ὁ στίχος.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἰσι σπουδαῖοι.
(ΑΡΙΣΤΟΤΗΛΟΣ).

Ἀθήναι, τῆς 31 Δεκεμβρίου 1854.

Αἱ ΣΥΝΑΡΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ.

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδασκάλους
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Τα-
χυδρομίων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ
Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς
Κ. Κ. Ἑλλησκη. Πρεξένους
καὶ τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτη-
δεύοις τοῦ ἐκδοτοῦ.

*Ἐκδίδεται ἑκάστη τῆς ἑβδο-
μάδος.

Περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν ἱατρῶν.

Ἡ ἐπιστήμη τοῦ θεραπεύειν τὰς ἀσθενείας καὶ οἱ ταύτην ἐπαγγελλόμενοι διετέλουν ἐν μείζονι τιμῇ ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν Ῥώμῃ. Ἡ ἱατρικὴ καὶ ἡ μαντικὴ, κατ' αὐτοὺς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, ἐλογίζοντο ὡς στενά ἀλλήλαις συνδεδεμέναι, ἡ ἰδέα δὲ αὐτῆ ἐπεκράτει καὶ ἐν τοῖς ὑστερον χρόνοις. Ὁ Εὐστάθιος εἰς Ἰλ. Α. 62 λέγει — κοινὴ πῶς ἐστὶ τέχνη ἱατρικὴ καὶ μαντικὴ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπιστήμη ἐνομιζέτο θεῖαν ἔχουσαν τὴν καταγωγὴν, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἱατροὶ ἐξηκολούθουν νομιζόμενοι, κατ' ἐννοίαν τινα, διάδοχοι τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἠῤῥξανεν ἐκ τούτου ἀναγκαιῶς τὸ πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην σέβας. Κληρονομίθεϊσα ἐκ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ὑπὸ τῶν Ἀσκληπιάδων, καὶ ἐκ τούτων διαβιβάσθησα τοῖς διαδόχοις αὐτῶν, ἡ τέχνη αὕτη ἐνομιζέτο ἀείποτε θεῖα. Καὶ εἰ καὶ ἡ τῶν μεταγενεστέρων χρόνων ἱατρικὴ τέχνη μέγα διέφερε τῆς πάλαι ἐν χρήσει ἀπλῆς θεραπείας, οὐχ ἤττον οἱ ἱατροὶ ἐλογίζοντο τὸν Ἀσκληπιὸν ὡς πρόγονον αὐτῶν καὶ ἑαυτοὺς ὡς ἐκγόνους ἐκείνου. Ὁ Πλάτων ἐν συμποσίῳ, σελ. 186, λέγει, « Πάντα τὰ τοιαῦτα τούτοις (τοῖς ἐναντίοις) ἐπιστηθεῖς ἔρωτα ἐμποιοῖσαι καὶ ὁμόνοιαν ὁ ἡμέτερος πρόγονος Ἀσκληπιδῆς, ὡς φησὶν οἶδε οἱ ποιηταὶ καὶ ἐγὼ πείθομαι, συνέστησε τὴν ἡμετέραν τέχνην (παράβαλ. καὶ Πολιτ. Πλάτ. Γ. 406). Πολλοὶ ὁμως περιεφρόνουν μεγάλως καὶ τὴν τέχνην ταύτην καὶ τοὺς αὐτὴν ἐπαγγελλομένους. Εἰς τοῦ Πλουτάρχου τὰ Λακωνικά ἀποφθέγματα (Α. 921) ἀναγινώσκωμεν περὶ τοῦ Σπαρτιάτου Πausanίου τὸ ἐξῆς « κράτιστον δὲ ἔλεγε τούτον ἱατρὸν εἶναι τὸν μὴ κατασῆποντα τοὺς ἀρρώστοντας, ἀλλὰ τάχιστα θάπτοντα. Ὁ δὲ Ἀριστοφάνης (Νεφ. 332) ὀνομάζει αὐτοὺς ἱατροτέχνους καὶ ἐν Πλούτῳ (407) λέγει

Τί δὴτ' ἱατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει;
οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδὲν ἐστ' οὐθ' ἡ τέχνη.

Ὁ δὲ Ἀθήναιος (Θ. 377) λέγει, Μέγας δ' ἐστὶ σοφιστῆς καὶ οὐδὲν ἤττον τῶν ἱατρῶν εἰς ἀιζωνεῖαν καὶ ὁ παρὰ Σωσιπάτρῳ μάγειρος (π. παράβαλ. τοῦ αὐτοῦ ΙΕ. 66). Ἡ δὲ παρὰ Πλάτῳ γελοιογραφία (Menoech. v. 3—5) ἐστὶν ἴσως Ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου ἀπομίμῃσις. Ἀλλ' ἐκ τῶν χωρίων τούτων δὲν ἐξάγεται εὐλόγως ὅτι ἡ ἱατρικὴ περιεωράτο καθόλου ἐν Ἑλλάδι· ὅτι ὑπῆρχον καὶ τότε ὡς καὶ νῦν καὶ μοχθηροὶ καὶ ἀπειροὶ τινες ἱατροὶ ἐστὶν ἀναντίρρητον, ἀλλ' ἦσαν συγχρόνως καὶ πολλοὶ ἐμπειροὶ καὶ εὐφρεῖς· « νῦν δὲ πολλοὶς ἡμέραις ὑστερον πονηρῶ ἱατρῶ ἐπιτρεφθεὶς διὰ τὴν τοῦ ἱατροῦ μοχθηρίαν, καὶ οὐ διὰ τὰς πληγὰς ἀπέθανε. Προλεγοντων γὰρ αὐτῶ τῶν ἄλλων ἱατρῶν, εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν θεραπεύσοιτο, ὅτι ἰσχυρῶς ὦν διαφθαρείσοιτο, δι' ὑμᾶς τοὺς συμβούλους διαφθαρεῖς ἐμοὶ ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν. (Ἀντιφ. Τετραλ. Γ. 689).

Ἐν Ῥώμῃ ἦν σύνηθες τὸ ἔχειν ἱατρὸν τῆς οἰκίας ἕνα τῶν δούλων, ἀτε δυσπίστως ἔχοντες πρὸς τοὺς ἐπὶ χρήμασι θεραπεύειν. Κάτων ὁ πρεσβύτερος εὐχαριστεῖτο εἰς ἣν εἶχε ἱατρικῶν συνταγῶν βιβλίον (commentarius), ἧτις περιεῖχεν ἴσως παντὸς εἶδους ὀδηγίας δι' ἐκάστην νόσον. Καὶ ἐν Ἑλλάδι ὑπῆρχον πολλὰ ἱατρικὰ βιβλία, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ Ξενοφῶντος (Ἀπομν. Δ. 5 10) « Πολλὰ γὰρ καὶ ἱατρῶν ἐστὶ συγγράμματα. » Ἀλλ' ὁμως αἱ γενικαὶ αὗται πραγματεῖαι δὲν ἐνομιζέτο ἀρκούσαι διὰ τὰ τυχόν συμβαίνοντα εἰδικὰ νοσήματα· ἐνομιζέτο δὲ ἀχριστόν « τὸ κατὰ γράμματα ἱατρεύεσθαι » ὅθεν ἐν πάσῃ περιστάσει ἠρωτάτο ἱατροῦ γνώμη. Οὕτως ὁ Εὐριπίδης (παρὰ Στοβαίῳ Ρ. 3. σελ. 308) λέγει.

Πρὸ τὴν νόσον τοὶ καὶ τὸν ἱατρὸν χρεῶν ἰδόντ' ἀκείσθαι, μὴ ἴπιτακτὰ φάρμακα δίδόντ', ἐὰν μὴ ταῦτα τῇ νόσῳ πρέπη.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης πολιτ. Γ. II. λέγει, « ὅτι τὸ κατὰ γράμματα ἱατρεύεσθαι φαῦλον, ἀλλὰ καὶ αἰρετώτερον χρῆσθαι τοῖς ἔχουσι τὰς τέχνας. » Προστίθωσιν ὁμως (αὐτόθι) ὅτι « ὅταν ὑποπτεύωσι (τοὺς ἱατροὺς) πιασθέντας τοῖς ἐχθροῖς διαφθεῖρειν διὰ κέρδος, τότε τὴν ἐκ τῶν γραμμάτων θεραπείαν ζητήσασιν ἂν μᾶλλον. » Καὶ ὁ Πλάτων ἐν πολιτικῷ 298 λέγει « ὃν μὲν γὰρ ἐθελήσωσιν ἡμῶν τούτων ἑκάτεροι σώζειν, ὁμοίως δὲ σώζουσιν, ὃν δ' ἂν λωβᾶσθαι βουληθῶσι, λωβῶνται τέμνοντες καὶ καίοντες . . . καὶ δὴ καὶ τελευτῶντες ἢ παρὰ ξυγγενῶν ἢ παρὰ τινῶν ἐχθρῶν τοῦ κάμνοντος χρήματα μισθὸν λαμβάνοντες ἀποκτινύουσιν. » Ἐὰν ὁ ἱατρός ἐσφαλῆ ἐκὼν ἢ ἄκων δὲν ἐτιμωρεῖτο ὑπὸ τῶν νόμων. « Εἰ δ' ἐτι καὶ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ἀπέθανεν, ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὁ μὲν ἱατρός οὐ φονεὺς αὐτοῦ ἐστίν, ὁ γὰρ νόμος ἀπολύει αὐτόν » (Ἀντιφ. Τετραλ. Γ. 694).

Μόνῳ δ' ἱατρῶ τοῦτο καὶ συνηγῶρω
ἔξεστιν, ἀποκτείνειν μὲν, ἀποθνήσκειν δὲ μὴ.
(Φιλήμων παρὰ Στοβ. ΡΒ. 6. σελ. 333).

Medico tantum hominem occidisse impunitas summa est. (Plin. H. N. XXIX. I, 6. παράβαλ. καὶ Πλάτ. Νομ. Θ. 865). Φαίνεται ὁμως ὅτι ἐν τισὶ περιπτώσεσι ἦσαν κατὰ νόμον ὑπεύθυνοι δι' ἣν μετεχειρίζοντο θεραπείαν, « ὡς περ οὖν ἱατρὸν δεῖ δίδοναι τὰς εὐθύνας ἐν ἱατροῖς, οὕτω καὶ τοὺς ἄλλους ἐν τοῖς ὁμοίοις » (Ἀριστοτέλ. Πολιτ. Γ. 10).

Φαίνεται ἐτι ὅτι διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐπαγγελίας ταύτης ἀπηρεῖτο ἄδεια παρὰ τῆς πόλεως. Οἱ ἱατροὶ δὲν ἐξητάζοντο μὲν δημοσίᾳ, ἀλλ' ὤφειλον πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὸ ἱατρικὸν ἔργον καταδειξάει ὅτι ἔμαθον τὴν ἱατρικὴν τέχνην παρὰ ἱατροδιδασκάλου τινός. Ἐν τοῖς τοῦ Ξενοφῶντος ἀπομνημονεύμασι (Δ. 2. 5) ἀναγινώσκωμεν τὰ ἐξῆς « Ἀρμόσεις δ' ἂν οὕτω προομιάζεσθαι καὶ τοῖς βουλομένοις παρὰ τῆς πόλεως ἱατρικὸν ἔργον λαβεῖν. Ἐπιτήθειον γὰρ αὐτοῖς εἶη τοῦ λόγου ἄρχεσθαι ἐντεῦθεν. Παρ' οὐδενὸς μὲν πώποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἱατρικὴν τέχνην ἔμαθον, οὐδ' ἐζήτησα διδάσκαλον ἐμαυτὸν γενέσθαι τῶν ἱατρῶν οὐδένα διατετέλεκα γὰρ φυλαττόμενος οὐ μόνον τὸ μαθεῖν τι παρὰ τῶν ἱατρῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ δόξαι μεμαθηκέναι τὴν τέχνην ταύτην. Ὅμως δὲ μοι τὸ ἱατρικὸν ἔργον δότε πειράσομαι γὰρ ἐν ὑμῖν ἀποκινδυνεύων μαθάνειν. » Ὅτι τὸ ἱατρικὸν τοῦτο ἔργον σημαίνει ἐνταῦθα διορισμὸν ἐμμίσθου ἱατροῦ δὲν φαίνεται πιθανόν, εἰ καὶ ὑπάρχει ἀναντίρρητον ὅτι ἡ πόλις εἶχε διαρκῶς μεμισθωμένους ἱατροὺς. Ὁ ἐν τοῖς Ἀχρνεῦσι τοῦ Ἀριστοφάνους (στίχ. 1029) Δικαιοπόλις λέγει πρὸς τὸν αἰτοῦντα ἵνα ὑπαλείψῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ γεωργὸν « ὦ πόνηρ', οὐ δημοσιεύων τυγχάνω » καὶ παραπέμπει αὐτὸν πρὸς τοὺς Πιπτάλου. Ὁ σχολιαστὴς ἐνταῦθα σημειοῖ « δημοσίᾳ χειροτονούμενοι ἱατροὶ καὶ δημοσίοι θεράπευον » (παράβαλ. Πλάτ. Γοργ. 455). « Ὅταν περὶ ἱατρῶν αἰρέσεως ἢ τῇ πόλει ζύλλογος » Ὁ Πλάτων (Πολιτ. 259) διακρίνει ἐτι ῥητῶς τὰς δύο τῶν ἱατρῶν τάξεις, τοὺς ὑπὸ τῆς πόλεως χειροτονουμένους καὶ μισθουμένους καὶ τοὺς μὴ τοιοῦτους « εἰ τῷ τις τῶν δημοσιεύοντων ἱατρῶν ἱκανὸς συμβουλεύειν, ἰδιωτεύων αὐτός. » Οὕτω καὶ ὁ Στράβων (Δ. 291) ὁμιλῶν περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν εἰθίμων εἰς Γαλατίαν, λέγει « σοφιστὰς γούν ὑποδέχονται τοὺς μὲν ἰδίᾳ τοὺς δὲ αἰ πόλεις κοινῇ μισθούμεναι, καθάπερ καὶ ἱατροὺς. » Καθ' Ἡρόδοτον (Γ. 131), ὁ Δημοκίδης μετῆλθε τὸ ἐπάγγελμα

Πάντες οι κατάλογοι και τα βιβλία τα πρό της εποχής ταύτης τυπωθέντα έπρεπε να εξετασθώσι, και όσα εξ αυτών ήθελον περιέχει τι έναντίον και έπ βλαβές τη καθολική θρησκεία έπρεπε να καώσι.

Κατά την αρχήν της 15ης εκατονταετηρίδος διατάχθη υπό του καλώς έγνωσμένου συμβουλίου του Λατεράνου, συνεδριάσαντος εν Ρώμη κατά το 1515, ότι εις το εξής να μη τυπώνονται βιβλία άλλα, ειμή τα εξετασθέντα υπό εκκλησιαστικής βιβλιοκριτικής επιτροπής.

Εν τη Γαλλίᾳ, ή Ακαδημία της Θεολογίας έσφετερίσθη, ως τινες λέγουσι, το δικαίωμα τουτο της βιβλιοκρισίας· αλλά κατά το 1650, ότε δημόσιοι βιβλιοκρίται διωρίσθησαν άνευ της συναίνεσεως εκείνων, έπρότειναν την αρχαιότητα του δικαιώματος αυτών, ως πρό διακοσίων έτων υπάρχοντος, ληγόντες « Είναί σχεδόν διακόσια έτη εξ ου οι διδακτορες των Παρισίων έσχον το δικαίωμα του επιδοκιμάζειν βιβλία, μη υποβαλλόμενα ειμή εις την ιδίαν αυτών Ακαδημίαν, αποφαινόμενοι ότι αυτοί μόνοι εισίν υπεύθυνοι διά τας αποφάσεις αυτών.

(Εκ του Αγγλικού υπό Δ. Θ.)

—ooo—

Διόρυξις του Ισθμού του Σουέζ.

Κατά νεωτάτην τινά αλληλογραφίαν του Τεργεσταίου Παρατηρητοῦ, φαίνεται ότι το σχέδιον της διορύξεως του Ισθμού του Σουέζ (της παλαιᾳς Αρσινόης) δέν έπαυσεν άπασ ολούν και άλλους μὲν, ιδίως δε τους Γάλλους. Ίδου τι γράφουσιν προς την έφημερίδα εξ Αλεξανδρείας την 7 Δεκεμ. έ. ν.

« Μίαν και μόνην όπωσοῦν αξίαν λόγου είδησιν έχω σήμερα να σας δώσω, άλλ' είναι άντάξιος πολλών άλλων. Πρόκειται δηλονότι περί της διορύξεως του Ισθμού του Σουέζ, της οποίας την επιχείρησιν ο Αντιβασιλεύς παρεχώρησεν εις τον γνωστόν διπλωμάτην Κ. Φερδινάνδον Λεσσέψ, άγνωστῶν δέ αν άτομικῶς εις αυτόν ως ιδιωτικήν εργολαβίαν, ή εις την Γαλλικήν Κυβέρνησιν αντιπροσωπευομένην παρ' αυτού. Ο Κ. Λεσσέψ μετέβη εις Κάιρον να περιμείνη τον Αντιβασιλέα επιστρέφοντα εκ της Ερήμου, διά να θέσωσι τους όρους της γιγαντιαίας ταύτης επιχειρήσεως, εις την εκτέλεσιν της οποίας απαιτούνται μὲν πολλά έτη, ή όποια δε άπαξ περαιωθείσα, θέλει επιφέρει μεγίστην μεταβολήν εις το εμπόριον της Αιγύπτου και της Ευρώπης. Μετά τούτα έτη θέλει λυθη το πρόβλημα της κοινωνίας της Μεσογείου προς την Ερυθράν Θάλασσαν, διά της οποίας τα πλοία θελουν φθάνει ποτέ από Μασσαλίας και Λονδίνου εις Βομβάνην (τας Ινδίας) εντός τεσσαράκοντα ήμερών.

« Ήδη από του 1847 είχε σταλή σώμα μηχανικών Γάλλων εις τον Ισθμόν, διά να μελετήση τα περι κατασκευής θαλασσίου τινός διώρυγος, ενούσης τας δύο θαλάσσας· φαίνεται δε ότι ή Γαλλία δέν έγκατέλιπε το βούλευμα τουτο, και ήδη απέστειλε τον Κ. Λεσσέψ δια την εκτέλεσιν αυτού.

« Ο Ισθμός τον όποιον πρόκειται να διανοίξωσιν, έχει πλάτος περίπου 120 χιλιάδων μέτρων μεταξύ Σουέζ, της παλαιᾳς Αρσινόης, και του χωρίου Βαραμᾶ, κειμένου πλησίον του αρχαίου Πηλουσίου· επειδή δε τα προσχώματα εκτείνονται επί 5,000 μέτρων, έπεται ότι ή απόστασις των δύο άκρων είναι περίπου 115 χιλιάδων μέτρων.

« Η ιδέα κατασκευής διώρυγος ενούσης τας δύο θαλάσσας δέν είναι νέα· λέγεται ότι ο Σέσωστις (περί τα 1300 π. Χ.) έπεχείρησεν αυτήν πρώτος· άλλοι διςχυρίζονται ότι ή αρχή έγεινεν επί Ψαμμητίγου (περί τα 620 π. Χ.), άλλ' ο Νεχώς (περί τα 610) διέκοψε το έργον ύπακούσας εις χρησμόν τινά· ο δε Δαρειός ο Ύστάσπου (περί τα 450) ανέλαβε την επιχείρησιν και ήνοιξεν εκ νέου την διώρυγα, και κατά τον Ηρόδοτον, έτελειώθη και κατέστη πλευστή. — Κατά τα πρώτα έτη της βασιλείας του Αντωνίου (περί τα 145 μ. Χ.) ήτον εν πλήρει ενεργεία, και έγομεν λόγους να πιστεῦσωμεν ότι διήρκεσε δι όλου του αιώνος των Αντωνίων. — Άγνωστοι κυρίως ποτέ ή περιφέρμος διώρυξ συνεχώθη υπό των άμμιων· γνωρίζομεν δε ότι διέμεινε κλειστή μέχρι της κατακτήσεως της Αιγύπτου υπό των Αράβων, ήγουν άπ' αρχής της τρίτης μετά Χριστόν εκατονταετηρίδος μέχρι του ήμισσεως της έβδομης. Ήνοιχθη δε πάλιν υπό του Καλίφου Αμάρ (περί τα 650 μ. Χ.), και διεπλέετο μέχρι του Καλίφου Αλ-Μανζούρ, όστις εκλείσεν αυτήν περί τα 762—777, διά να παύση την μετακο-

μιδήν τροφών προς τον αποστάτην Μωχαμέτ-Μπέν-Απταλλά· Από δε της εποχής εκείνης δέν ήνοιχθη πλέον.

« Η εις την επιχείρησιν ταύτην αναγκαία δαπάνη υπό των υπελογίσθη εις 40, υπό άλλων δε εις 70 εκατομμύρια φράγκων (περίπου 300 εκατομμύρια γροσίων). (Αμάλθεια).

— Η επάρατος χολέρα κατά πρώτον ήδη εις Αθήνας ενσκήψασα επήνεγκε φόβον και τρόμον πανι, μάλιστα δε τοις μη ποτε τυχοῦσιν αλλαχού εν καιρῶ καθ' όν αυτή επεδήμει. Η πόλις κατέστη θέαμα οικτρών και ουδέν άλλο έβλεπέ τις επί πολλὰς ήμέρας ει μη άμάξας μετά αποδηλούντων μακράν του κακού οικογενειών και φέρετρα νεκρῶν· την ήν επήνεγκε καταστροφήν ή βροτολοιγός αυτή νόσος μαρτυροῦσι και νῦν αι λεωφόροι και άγυιαί της πρωτευούσης, ένθα άπαντᾶ ο διαβάτης πλείους τους πενηθοροῦντας και μελανείμονας και τεθλιμμένους ή τοις άλλους έχοντας. Οι επανελθόντες εις το αστυ εκ των άγροικιών και των επαρχιών δέν εῦρον πολλούς των φίλων και των γνωρίμων αυτών, θύματα γεγονότας της βιοφθορού μάλιστα.

Την όρμην της νόσου μεγάλως εκόλασαν τα εξής· ή αποχώρησις των πολιτών εκ της πειλεως και ή εκ τουτου γενομένη άραιώσις· ή άκρα φιλανθρωπία του Σ. Ημών Βασιλέως πολυειδώς και πολυτρόπως και άμέσως και διά των αρμοδίων αρχών ουσιώδεις κεχορηγηκότας βοθηίας τοις ένδεσει πάσχουσιν, ή εκ του φρικτού κακού ένεκα των στερήσεων απειλουμένους· ή τελεσφόρος πρόνοια και ενεργεια της Σεβαστής Κυβερνήσεως και των υπαλλήλων της Πρωτευούσης αρχών· ή αποτελεσματική προθυμία της Δημοτικής αρχής και ή τελεία αυταπαρνήσις των Ιατρῶν, πρό πάντων δε των διωρισμένων υπό της αρχής, ίνα παρεχωσι την από της επιστήμης βοθηίαν τοις προσβαλλομένοις. Έάν ταυτα έλειπον ήθέλαμεν καταμετρεί σήμερα πολὺ πλείω θύματα. Τέλος δοξάσωμεν από καρδίας εν κατανύξει το όνομα του Υψίστου, του απαλλάξαντος ήμᾶς, τό γε νῦν έχον, από της λαοφθορού νόσου, και δεηθώμεν εκτενῶς αυτοῦ όπως φυλάξη ήμᾶς και πάντα τον περιούσιον αυτοῦ Έλληνικόν λαόν, και καθόλου την ανθρωπότητα, από του τριούτου ολέθρου.

Περί διορισμού υποτρόφων εν τῷ Β. Διδασκαλείῳ.

ΘΘΩΝ κτλ.

« Επὶ τη προτάσει του ήμετέρου επί των Εκκλησιαστικῶν και της δημοσίας εκπαιδεύσεως Υπουργού, έχρῖνομεν την επί εν είσει έτος ανανέωσιν της από του δημοσίου τομείου χορηγούμενης ποσότητος των είκοσι έντε κατά μήνα δραχμῶν, ως εις υποτρόφους της Κυβερνήσεως εν τῷ Διδασκαλείῳ, εις τους μαθητάς Μ. Βλάχον. Ν. Γρυπάρην. Δ. Γροσερόν Γ. Κουμαριανόν. Χ. Κωνσταντακόπουλον. Σπ. Μαρᾶτον. Ι. Μαρόκον. Δ. Παππα-Ηλίου. Θ. Παππαναστασόπουλον. Α. Παππασπυρόπουλον. Ζ. Πολιτόπουλον και Χρ. Γεωργίου.

Έχρῖνομεν ώσαύτως, ως υποτρόφους της Κυβερνήσεως, επί τη αυτού χορηγία των 25 κατά μήνα δραχμῶν, εκ μὲν των ήδη μαθητευομένων εν τῷ Διδασκαλείῳ, ως άριστεύσαντας, σύμφωνα με το άρθρον 81 του περι δημοτικῶν σχολείων νόμου, τους μαθητάς Ι. Αθανασίου. Γ. Γαλήν. Χ. Δημητριάδην. Ν. Διονυσιάδην. Έπ. Καρύδην. Α. Μπιτσάκον. Ν. Νάσσουλην. Θ. Νικολαΐδην. Ηλ. Νιολίου. Οδ. Πάνου. Σ. Οικονομόπουλον. Β. Ευόδην. Γ. Παππαγεωργίου. Η. Παππαγεωργίου. Ι. Παππασταματόπουλον. Η. Πολυδώρου και Δ. Σαμαρόπουλον· εκ δε των έφέτος προσελθόντων, ως έπιμελή και ένδεξ, τον Γ. Γρηγορόπουλον.

Η χορηγία αυτή αρχεται διά το ενεστῶς έτος από της Σεπτεμβρίου 1854 και λήγει την 31 Σεπτεμβρίου 1855, ήτοι επί δεκατρείς μήνας, προς τακτοποίησιν της εις το εξής από της Οκτωβρίου ενάρξεως.

Η εκτέλεσις και δημοσίευσις του παρόντος Διατάγματος ανατίθεται εις τον ήμέτερον επί των Εκκλησιαστικῶν και της δημοσίας εκπαιδεύσεως Υπουργόν.

Έν Αθήναις την 11 Δεκεμβρίου 1854.

ΘΘΩΝ.

Γ. ΨΥΛΛΑΣ.